

full DOMINICAL

PARAULA I VIDA

† LLUÍS MARTÍNEZ SISTACH
Cardenal arquebisbe de Barcelona

La maternitat de l'Església

El 8 de setembre s'escau la festa del naixement de la Verge Maria, dia en què celebren la festa patronal molts dels santuaris marians del nostre país. Altres anys he aprofitat aquesta festa per parlar de la presència de la Mare de Déu a la nostra terra, una presència tan nombrosa i tan arrelada que ha marcat profundament la nostra història.

Aquest any voldria comentar com Maria ha d'inspirar la dimensió maternal de l'Església. El papa Francesc, profundament devot de la Mare de Déu, ha parlat de la maternitat de l'Església en diverses ocasions. La maternitat, a nivell humà, ja indica proximitat, misericòrdia, acolliment i cura del fill. I l'Església està cridada a actuar amb entranyes de misericòrdia, amb proximitat a les persones, amb esperit d'acolliment i de comprensió.

«La mare dóna afecte, acarona, toca, besa, estima. Quan l'Església, ocupada en mil coses, no té cura de la proximitat i es comunica només amb documents, és com una mare que es comuniqués amb els seus fills només per carta», va declarar el Sant Pare

amb motiu de la visita pastoral a Brasil. En aquesta visita, en ocasió de la Jornada Mundial de la Joventut celebrada a Rio de Janeiro, va tenir una especial significació el discurs que el Papa va dirigir als bisbes del país.

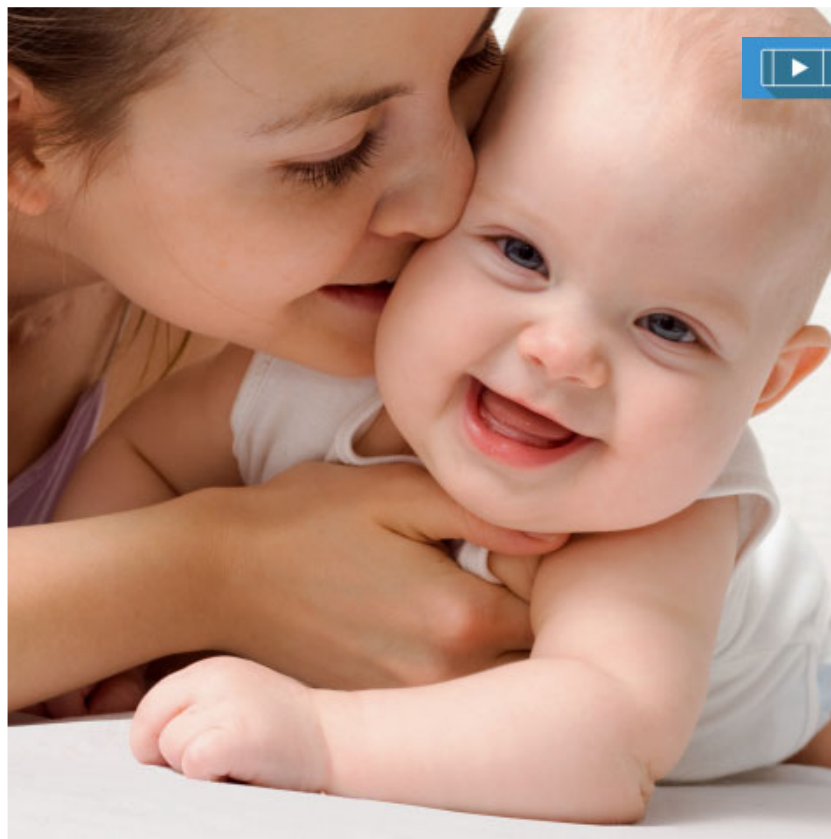
L'Església —va dir Francesc als bisbes—, com a manifestació que és del Regne de Déu, és l'expressió de l'amor de la Santíssima Trinitat. «Per això som convidats repetidament a ser una Església que dóna a llum, que alleta, fa créixer, corregeix, alimenta, que ensenya a caminar tot donant la mà... Tenim necessitat, doncs, d'una Església que sigui capaç de redescobrir les entranyes maternals de la misericòrdia. Sense la misericòrdia poca cosa es pot fer avui per integrar-se en un món de persones *ferides*, que necessiten comprensió, perdó i amor.»

En la maternitat de l'Església, hi podem copsar també la manera de la transmissió de la fe. Aquesta transmissió comporta sempre una relació personal, un contacte testimonial de persona a persona. La transmissió de documents o de notícies —avui

tan facilitada per les noves tecnologies— té una funció valuosa, però no és suficient. Per això és sobretot en la relació entre les persones, en la trobada —un concepte molt present en els ensenyaments del papa Francesc— on ens podem acostar a aquella proximitat que ajuda a crear, ja en aquesta terra, el cel nou i la terra nova de què ens parla la Sagrada Escripura.

En el pensament del Sant Pare aquesta dimensió maternal de l'Església s'ha de manifestar també en la

seva capacitat d'anar a trobar els pobres, que avui i sempre són els destinataris privilegiats de l'Evangelí. Aquest trobament amb els pobres es produeix quan l'Església mateixa és senzilla i pobra. Per això ha passat a ser emblemàtic el desig que Francesc va expressar en la primera trobada amb els mitjans de comunicació després de ser elegit: «Com voldria una Església pobra i per als pobres!»

GLOSSA

ENRIC PUIG JOFRA, SJ
Secretari general de la FECC

Saber estimar i sentir-se estimat

Una noia de vint-i-dos anys, universitària, va rebre els sagraments del baptisme i de l'eucaristia abans de vacances. S'adreçà als assistents dient: «La majoria de les persones tenen un objectiu ben clar a la vida: ser feliços. Algunes ho aconsegueixen i altres no. Cada persona relaciona la felicitat amb el fet de tenir coberts aspectes de la vida: progressar professionalment, aconseguir

diners per sobre de tot, independència personal, no parar de viatjar, tenir una família amb uns quants fills, dedicar la vida a ajudar els altres... i molt més. El que tots comparteixen, però, és que desitgen saber estimar i sentir-se estimats i estar en equilibri i harmonia amb les persones que els envolten.

«Jo sempre he tingut aquesta necessitat ben clara: no em sento tranquil-

la i no sóc feliç si no estic bé amb els meus. A poc a poc he anat creixent i madurant i he pogut entendre i valorar els valors cristians que sempre han guiat la meua educació i la meua creixença com a persona. També m'agradaria parlar dels moments durs de la vida: tots necessitem quelcom que ens ajudi a continuar, una mena de referència quan estem desorientats. Amb els anys he descobert que per a mi aquesta referència és Déu.

«Quan vaig decidir que havia arribat el moment de ser coherent amb les meves creences, vaig buscar una persona que m'ajudés a fer el pas. Vaig anar a parlar amb el consiliari dels meus anys de secundària. Aquell que tractava tots els alumnes com els seus propis fills i com a fills de Déu. Li era ben igual d'on vinguéssim i en què creguéssim. Tots érem iguals als seus

ulls. Aquesta manera de ser i de fer em va interpel·lar i va provocar que comencés a sentir-me filla de Déu. Havia arribat l'hora de rebre els sagraments del baptisme i de la comunió. Aquest dia d'avui marca un abans i un després. Tinc ganes de seguir estimant i de fer-me estimar, com fins ara, però des de l'amor de Déu.»

Déu passa i torna a passar, i actua a través de *semmadors* com aquest consiliari, que descobrí en la noia *terra bona* on podia créixer la llavor de Déu. Quina gràcia de Déu, ser *semmador*! Quina gràcia de Déu, ser *terra bona*! I quina gràcia que la llavor rebí la protecció de la comunitat en la celebració sacramental del baptisme i la primera comunió. «Us demano que visqueu d'una manera digna de la vocació que heu rebut» (Ef 4,2). Estimar i ser estimada des de l'amor de Déu.

ENTREVISTA

No estem buits

ANNA BOJ

Al Monestir de la Immaculada Concepció de les carmelites descalces de Mataró, estan vivint l'Any Jubilar pels 500 anys del naixement de Sta. Teresa «amb molt d'agraïment» per tot el que han rebut i continuen rebent d'ella. La priora del Monestir, Anna Boj, afirma que voldrien «saber apropar el misteri de Déu en la vida quotidiana com Teresa el vivia».

Com era santa Teresa?

Una persona molt autèntica, verídica, d'una gran honradesa personal, absolutament fascinada per la presència de Déu en la seva vida. Al llarg del camí l'anirà descobrint com a Amic i s'hi relaciona en clau d'amistat i enamorament. Teresa té molt clar que només en la identificació i seguiment de Jesús fet home arribem a la unió plena amb Déu Pare; ella viu presa de la humanitat de Jesús i la defensarà sempre.

Com seguia l'estil de vida proposat per ella?

Proposa viure els consells evangèlics en una petita comunitat de germanes, amb un estil senzill i fratern, orientades a la recerca de Jesús en la pregària i en el servei de les unes a les altres i obertes a les necessitats dels germans. Ho va viure al s. xvi i ara intentem concretar el mateix contingut —pregària i fraternitat— en una altra època i Església.

Quin paper jugaria avui?

Crec que cridaria ben fort que «no estem huecos por dentro» i que Déu es vol fer present en la petita història de cada home i dona. La veig vivint i parlant de Jesús, acompanyant en el camí de trobament amb Ell i entre nosaltres, des de petites comunitats inserides en el seu entorn i participant de tot el que afecta el nostre món. La veig pregant intensament, confiada en l'Amor absolut de Déu que ens habita.

Òscar Bardají i Martín

CLAUS PER ENTENDRE L'ENCÍCLICA

La pèrdua de la biodiversitat

MN. PEIO SÁNCHEZ

Professor d'antropologia teològica

Sobre la disminució de la biodiversitat, diu el Papa que «la pèrdua de selves i boscos implica al mateix temps la pèrdua d'espècies que podrien significar en el futur recursos sumament importants, no només per a l'alimentació, sinó també per a la curació de malalties i per a molts serveis».

«Cada any desapareixen milers d'espècies vegetals i animals que ja no podem conèixer, que els nostres fills ja no podran veure, perdudes per sempre. La immensa majoria s'extingeixen per raons que tenen a veure amb alguna acció humana.»

Francesc afirma que «per causa nostra, milers d'espècies ja no donaran

glòria a Déu amb la seva existència, ni podran comunicar-nos el seu propi missatge. No tenim el dret de fer-ho». Més endavant el Papa indica que «de diverses maneres, els pobles en vies de desenvolupament, on es troben les més importants reserves de la biosfera, segueixen alimentant el desenvolupament dels països més rics a costa del seu present i del seu futur».

«La terra dels pobres del Sud és rica i poc contaminada, però l'accés a la propietat dels béns i els recursos per satisfer les seves necessitats vitals els està vetat per un sistema de relacions comercials i de propietat estructuralment pervers.»

HECHOS DE VIDA

MN. JOSEP MARIA ALIMBAU

Personas buenas, mejores, imprescindibles

Brecht escribió sobre una **persona buena**:

- «Hay hombres que luchan un día... y son **buenos**.
- Hay otros que luchan un año... y son **mejores**.
- Hay quienes luchan muchos años... y son **muy buenos**.
- Pero los que luchan toda su vida... son **imprescindibles**.»

- Felices las personas que acompañan, sirven y ayudan a un enfermo durante días, semanas, meses. Son **personas buenas**.
- Felices los que lo hacen con y por amor. Son **mejores**.
- Felices quienes han ofrecido, dado o consagrado buena parte de su vida a la atención y servicio de un familiar enfermo, o a enfermos. Ellas son personas **muy buenas**.

—Felices quienes han entregado o consagrado su vida a quienes sufren en el cuerpo o en el espíritu: son **imprescindibles**.

Hélder Cámara, obispo brasileño y candidato a Premio Nobel de la Paz, escribió un camino para llegar a la felicidad: —«Dar todo lo que se tiene. —Dar todo lo que se es. —Darse siempre. —Sin dejar jamás de dar. —Es la lección más profunda de gozo y paz.»

—Hay quienes tienen **entrañas de posesión** (egoísmo). —Hay quienes tienen la **esencia del don** (generosidad).

(En recuerdo de la Hna. Pilar Domínguez, Hospitalaria de la Sta. Cruz, y de todos quienes entregaron su vida al servicio de los enfermos y ancianos.)

Lectures missa diària i santoral

7. ■ Dilluns (litúrgia hores: 3a setm.) [Col 1,24-2,3 / Sl 61 / Lc 6,6-11]. Sant Albí, bisbe; santa Regina, vg. i mr.; santa Judit, personatge bíblic.

8. □ Dimarts [Mi 5,1-4a (o bé: Rm 8,28-30) / Sl 12 / Mt 1,1-16.18-23 (o bé: Mt 1,18-23)]. El Naixement de la Verge Maria, festa de la tradició oriental (s. v) i de nombroses advocacions: Núria, Meritxell... (marededéus trobades) i d'altres. Sant Adrià, soldat mr. a Nicomèdia (303); sant Sergi I, papa (siríac, 687-701); santa Adela (s. xi), rel.

9. □ Dimecres [Col 3,1-11 / Sl 144 / Lc 6,20-26]. Mare de Déu del Claustre (Solsona), romànica. Sant Pere Claver (Verdú 1580 - Cartagena d'Índies 1654), prev. jesuïta, apòstol dels esclaus a Colòmbia. Santa Felícia, mr.

10. ■ Dijous [Col 3,12-17 / Sl 150 / Lc 6,27-38]. Sant Nicolau de Tolentino, prev. agustinià. Beats Domènec Castellet (1592-1627), d'Esparreguera, Lluís Eixarc (1597-1628), de Barcelona, prevs. dominicans i mrs. a Omura; beat Jacint Orfanell, mr. dominicà a Nagasaki (1622), nat a la Jana (Maestrà). Beat Francesc Gárate, religiós jesuïta, d'Azpeitia.

11. ■ Divendres [1Tm 1,1-2.12-14 / Sl 15 / Lc 6,39-42]. Beat Bonaventura Gran (Riudoms 1620 - Roma 1684), rel. franciscà. Sant Protus i sant Jacint, germans mrs. (s. iv); santa Teodora Alexandrina, penitent.

12. ■ Dissabte [1Tm 1,15-17 / Sl 112 / Lc 6,43-49]. El Nom de Maria. Mare de Déu de Lluc, patrona de Mallorca, i altres advocacions. Sant Guiu, pelegrí; beat Miró, prevere agustinià, a Sant Joan de les Abadesses.

13. ■ † Diumenge vinent, XXIV de durant l'any (lit. hores: 4a setm.) [Is 50,5-9a / Sl 114 / Jm 2,14-18 / Mc 8,27-35]. Sant Joan Crisòstom (†407), bisbe de Constantinoble i doctor de l'Església. Sant Felip, pare de santa Eugènia.

DIUMENGE XXIII DE DURANT L'ANY

Lectura del llibre d'Isaïes (Is 35,4-7a)

Digueu als cors alarmats: Sigueu valents, no tingueu por: Aquí teniu el vostre Déu que ve per fer justícia; la paga de Déu és aquí, és ell mateix qui us ve a salvar. Llavors es desclouran els ulls dels cecs i les orelles dels sords s'obriran; llavors el coix saltarà com un cérvol i la llengua del mut cridarà de goig, perquè l'aigua ha brollat a l'estepa, han nascut torrents en el desert; les terres xardoroses ara són estanys, el país de la set és ple de fonts d'aigua.

Salm responsorial (145)

R. *Lloa el Senyor, ànima meva.*

El Senyor, que es manté fidel per sempre, / fa justícia als oprimits, / dóna pa als qui tenen fam. / El Senyor deslliura els presos. R.

El Senyor dóna la vista als cecs, / el Senyor redreça als vençuts, / el Senyor estima els justos; / el Senyor guarda els forasters. R.

Manté les viudes i els orfes, / i capgira els camins dels injustos. / El Senyor regna per sempre; / és el teu Déu, Sió, per tots els segles. R.

Lectura de la carta de sant Jaume

(Jm 2,1-5)

Germans meus, vosaltres que creieu en Jesucrist, el nostre Senyor gloriós, no heu de comprometre la vostra fe amb diferències entre les persones. Suposem que, mentre esteu reunits, entra un home ben vestit i amb un anell d'or, i entra també un pobre mal vestit. Si us fixàveu primer en el que va ben vestit i li dèieu: «Segueix aquí, que estarà millor», però al pobre li dèieu: «Tu queda't dret o seu aquí, als meus peus», ¿no faríeu diferències entre vosaltres? ¿No seríeu homes que jutgen amb criteris dolents? Escolteu, germans meus estimats: ¿No sabeu que Déu ha escollit els pobres d'aquest món per fer-los rics en la fe i hereus del Regne que ell ha promès als qui l'estimen?

✠ Lectura de l'evangeli segons sant Marc

(Mc 7,31-37)

En aquell temps, Jesús tornà del territori de Tir pel camí de Sidó, i se'n anà cap al llac de Galilea, passant pel territori de la Decàpolis. Li portaren un sord, que a penes sabia parlar, i li demanaren que li imposés les mans. Jesús se l'endugué tot sol, lluny de la gent, li posà els dits a les orelles, escopí i li tocà la llengua, aixecà els ulls al cel, sospirà i li digué: «Efatà», que vol dir, «obre't». A l'instant se li obriren les orelles, la llengua se li deslligà i parlava perfectament. Jesús els prohibí que ho diguessin a ningú, però com més els ho prohibia, més ho explicaven a tothom, i no se'n sabien avenir. Deien: «Tot ho ha fet bé: fa que els sords hi sentin i que els muts parlin.»

Lectura del libro de Isaías (Is 35,4-7a)

Decid a los cobardes de corazón: «Sed fuertes, no temáis. Mirad a vuestro Dios que trae el desquite, viene en persona, resarcirá y os salvará. Se despegarán los ojos del ciego, los oídos del sordo se abrirán, saltará como un ciervo el cojo, la lengua del mudo cantará. Porque han brotado aguas en el desierto, torrentes en la estepa; el páramo será un estanque, lo reseco un manantial.»

Salmo responsorial (145)

R. *Alaba, alma mía, al Señor.*

Que mantiene su fidelidad perpetuamente, / que hace justicia a los oprimidos, / que da pan a los hambrientos. / El Señor liberta a los cautivos. R.

El Señor abre los ojos al ciego, / el Señor endereza a los que ya se doblan, / el Señor ama a los justos, / el Señor guarda a los peregrinos. R.

Sustenta al huérfano y a la viuda / y trastorna el camino de los malvados. / El Señor reina eternamente, / tu Dios, Sión, de edad en edad. R.

Lectura de la carta del apóstol Santiago

(St 2,1-5)

Hermanos míos:

No juntéis la fe en nuestro Señor Jesucristo glorioso con el favoritismo. Por ejemplo: Llegan dos hombres a la reunión litúrgica. Uno va bien vestido y hasta con anillos en los dedos; el otro es un pobre andrajoso. Veis al bien vestido y le decís: «Por favor, siéntate aquí en el puesto reservado.» Al pobre, en cambio: «Estate ahí de pie o siéntate en el suelo.» Si hacéis eso, ¿no sois inconsecuentes y juzgáis con criterios malos? Queridos hermanos, escuchad: ¿Acaso no ha elegido Dios a los pobres del mundo para hacerlos ricos en la fe y herederos del reino, que prometió a los que lo aman?

✠ Lectura del santo evangelio según san Marcos

(Mc 7,31-37)

En aquel tiempo, dejó Jesús el territorio de Tiro, pasó por Sidón, camino del lago de Galilea, atravesando la Decápolis. Y le presentaron un sordo que, además, apenas podía hablar; y le piden que le imponga las manos. Él, apartándolo de la gente a un lado, le metió los dedos en los oídos y con la saliva le tocó la lengua. Y, mirando al cielo, suspiró y le dijo: «Effetá» (esto es, «ábrete»). Y al momento se le abrieron los oídos, se le soltó la traba de la lengua y hablaba sin dificultad. Él les mandó que no lo dijeran a nadie; pero, cuanto más se lo mandaba, con más insistencia lo proclamaban ellos. Y en el colmo del asombro decían: «Todo lo ha hecho bien: hace oír a los sordos y hablar a los mudos.»

COMENTARI

IGNASI RICART, CMF

La Paraula celebrada i viscuda

La Bíblia descriu sovint la situació del poble tancat a la Paraula de Déu com si s'hagués tornat sord i mut: la desobediència a la Paraula fa inútils els llavis i les orelles. Només quan retorna una època d'obediència a Déu, les llengües es deslliguen i proclamen la glòria de Déu. Aquestes imatges revelen que la nostra fe es basa totalment en una escolta de la Paraula mateixa de Déu i la seva posada en pràctica. Llegir o proclamar la Paraula de Déu significa reconèixer la primacia de Déu en la nostra vida. En el Baptisme, el Senyor ens obre les orelles i els llavis. El gest de Jesús narrat a l'evangeli d'avui s'actualitza en un gest que fa l'Església per a la iniciació dels catecúmens, l'*efatà*: actualitzem el gest de tocar la boca i les orelles, com féu Jesús al sordmut.

Els gestos que fa Jesús en les curacions assumeixen aquí un paper sacramental, indiquen i volen produir aquella salvació que és do del cel i que experimentaran els deixebles sobre els quals serà pronunciada aquesta paraula, que Marc tradueix tot seguit com «obre't» per fer-nos entendre que Jesús no és cap mag que pronuncia paraules màgiques, estranyes, sinó que les seves paraules són portadores de salvació. L'evangelista acaba el seu relat de guarició del sordmut, tot dient: «Tot ho ha fet bé: fa que els sords hi sentin i que els muts parlin». En les obres i en les paraules de Jesús es manifesta la plenitud de l'amor salvífic de Déu.

En l'Esclat, es descriu diverses vegades la iniciació cristiana com si fos una curació de la nostra sordesa i del nostre mutisme. Això no és una casualitat. La fe realment viscuda fa que l'home sigui amatent a la Paraula de Déu i la proclami. En canvi, la manca de fe fa que l'home sigui sord i mut. Per això el pas de la incredulitat a la fe comporta una guarició del nostre mutisme i de la nostra sordesa. En el món actual, hi ha molta gent sense esperança, desorientada, que ha perdut el sentit de la vida. Jesús ens envia a alenar l'esperança a tanta gent que viu als marges i ens envia a ser protagonistes de la bona nova del Regne de Déu en l'ambient on vivim: a la feina, a la família, a la societat.

AGENDA

Actes i conferències

Adoració eucarística a la Sagrada Família. Dijous 10 de setembre, a la cripta, de les 20.15 h (missa i vespres) fins a les 23 h. Hi haurà confesors des de mitja hora abans. Inscripció torns adoració perpètua: apartat de correus, suc. 44/44063/08014 Barcelona. Per a més informació: t. 662 198 630 (Juan Ribas), www.sagradafamiliaadoracio.com

Cursos

Curs de monitors d'educació afectiva i sexual.

«Aprenguem a estimar a la família, a l'escola, a la parròquia». Curs de 30 hores (impartit en castellà) a càrrec de la Fundació Desarrollo y Persona, durant tres caps de setmana (18-19 de setembre, 24-25 d'octubre i 7-8 de desembre), organitzat pel Centre d'Orientació Familiar del Bisbat de Terrassa.

Al Col·legi Pureza de Maria (c/ Mercè Vilaret, 21 - Sant Cugat del Vallès). Per a més informació: t. 935 830 088 i 629 521 418. Inscripcions, fins al 18 de setembre, a la seu de la delegació a Catalunya: pg. Olabarría, 82 - Sant Cugat del Vallès, o per internet: ati04612@ati.es o catalunya@desarrolloypersona.org

Exercicis i recessos

Recés Betània. Dia 20 de setembre, de 10 a 18 h. Obert a tothom. Director, P. Jaume Boada, o.p. A la Casa de Betània (c/ Bonavista 37, Cornellà de Llobregat, t. 933 751 102).

Pelegrinatges

Pèrsia: ruta bíblica (actual república d'Iran). Del 26 d'octubre al 5 de novembre. Més informació: Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel (t. 934 092 770, o www.clubmes.cat).

Ruta mariana (Montserrat, Torreciudad, Lourdes y El Pilar), del 8 al 13 d'octubre i **Escapada mariana.** Fin de

ACTUALITAT

El cardenal Lluís Martínez Sistach viatja a Brasil

Durant la segona quinzena d'agost el cardenal arquebisbe de Barcelona ha fet un viatge a Rio de Janeiro i Sao Paulo, on s'ha adreçat a diversos grups per parlar de l'experiència del recent Congrés sobre la Pastoral de les Grans Ciutats, celebrat durant l'any 2014 a Barcelona.

semana en Lourdes, del 16 al 18 de octubre. Informació sobre ambas actividades: <http://viasacra.org.es/>

de l'associació de sacerdots del Pradó i visqué la seva fe molt encarnada en el món obrer.

In memoriam

Mn. Jaume Aregall Comas.

Rector emèrit de la parròquia de sant Josep Obrer de Barcelona, morí a la residència sacerdotal Sant Josep Oriol el passat 7 d'agost als 72 anys de vida cristiana i 44 de ministeri sacerdotal. Els darrers anys fou adscrit a la parròquia de Sant Sebastià de Verdum. Durant 10 anys va col·laborar com a missioner a Xile. Era membre

Mn. Antoni Verdura Roger.

Morí el passat 31 de juliol a Barcelona. Els darrers anys fou rector de la parròquia de Sant Marcel, al barri d'Horta, on també havia treballat molt temps com a adscrit a la parròquia de Sant Joan del mateix barri. A més de la dedicació al ministeri parroquial, Mn. Verdura es va dedicar a la pastoral dels infants i joves, sobretot a través dels centres d'esplai i del Servei de Colònies de Vacances de la Fundació Pere Tarrés.

PALABRA Y VIDA

† LLUÍS MARTÍNEZ SISTACH
Cardenal arzobispo de Barcelona

La maternidad de la Iglesia

El 8 de septiembre es la fiesta del nacimiento de la Virgen María, día en que celebran la fiesta patronal muchos de los santuarios marianos de nuestro país. Otros años he aprovechado esta fiesta para hablar de la presencia de la Virgen en nuestra tierra, una presencia tan numerosa y tan arraigada que ha marcado profundamente nuestra historia.

Este año quisiera comentar cómo María ha de inspirar la dimensión maternal de la Iglesia. El papa Francisco, profundamente devoto de la Virgen, ha hablado de la maternidad de la Iglesia en varias ocasiones. La

maternidad, a nivel humano, ya indica proximidad, misericordia, acogida y cuidado del hijo. Y la Iglesia está llamada a actuar con entrañas de misericordia, con proximidad a las personas, con espíritu de acogida y de comprensión.

«La madre da afecto, acaricia, toca, besa, ama. Cuando la Iglesia, ocupada en mil cosas, no tiene cuidado de la proximidad y se comunica sólo con documentos, es como una madre que se comunicara con sus hijos sólo por carta», declaró el Papa con motivo de la visita pastoral a Brasil. En esta visita, con ocasión de

la Jornada Mundial de la Juventud celebrada en Río de Janeiro, tuvo una especial significación el discurso que el Papa dirigió a los obispos del país.

La Iglesia —dijo Francisco a los obispos—, como manifestación que es del Reino de Dios, es la expresión del amor de la Santísima Trinidad. «Por eso somos invitados repetidamente a ser una Iglesia que da a luz, que amamenta, hace crecer, corrige, alimenta, que enseña a caminar dando la mano... Tenemos necesidad, pues, de una Iglesia que sea capaz de redescubrir las entrañas maternas de la misericordia. Sin la misericordia poco se puede hacer hoy para integrarse en un mundo de personas heridas, que necesitan comprensión, perdón y amor.»

En la maternidad de la Iglesia, podemos captar también la manera de la transmisión de la fe. Esta transmisión comporta siempre una relación personal, un contacto testimonial de persona a persona. La transmisión de documentos o de noticias —hoy

tan facilitada por las nuevas tecnologías— tiene una función valiosa, pero no es suficiente. Por eso es sobre todo en la relación entre las personas, en el encuentro —un concepto muy presente en las enseñanzas del papa Francisco— donde nos podemos acercar a aquella proximidad que ayuda a crear, ya en esta tierra, el cielo nuevo y la tierra nueva de que nos habla la Sagrada Escritura.

En el pensamiento del Santo Padre esta dimensión maternal de la Iglesia debe manifestarse también en su capacidad de ir al encuentro de los pobres, que hoy y siempre son los destinatarios privilegiados del Evangelio. Este encuentro con los pobres se produce cuando la Iglesia misma es sencilla y pobre. Por eso ha pasado a ser emblemático el deseo que Francisco expresó en el primer encuentro con los medios de comunicación tras ser elegido: «¡Cómo quisiera una Iglesia pobre y para los pobres!»

